

«Қауіпсіз интернет» тақырыбындағы психологиялық түсіндірме дөңгелек үстел

12 мамыр 2026 жыл

Қамтылу аудиториясы:

Әдіскер, әкелер, аналар, әжелер мектебі, топ тәрбиешілері

Қатысқандар: 14

Қатыспағандар: 6

Әдістеме: «Қауіпсіз Интернет» психологиялық түсіндірме жұмыстары, кеңес беру

1. Отырыстың ашылуы және кіріспе

Мақсаты: Балалардың интернеттегі қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша ата-аналарды ақпараттандыру, киберқорқыту (кибербуллинг), интернеттегі алдау және зиянды контенттерден қорғау жолдарын талқылау.

Кіріспе сөз: Балабақша басшысы балалардың интернетті қолдану деңгейінің өсіп келе жатқанын, бірақ онымен бірге қауіптердің де артатынын атап өтті. Соңғы статистикалар мен нақты жағдайларды мысалға келтіріп, мәселенің өзектілігін көрсетті.

2. Балалардың интернеттегі қауіптіліктері туралы жалпы шолу

2.1 Интернеттің артықшылықтары мен қауіптері

Интернет білім алу, қарым-қатынас орнату және даму үшін маңызды құрал екенін түсіндіру.

Алайда, интернетте балаларды қорғауды қажет ететін қауіптер де бар:

Зиянды контент (зорлық-зомбылық, порнография, экстремизм).

Кибербуллинг (онлайн кудалау, қорлау).

Интернет-алаяқтық (балаға зиян келтіру мақсатында алдау).

Киберпедофилия (бейтаныс адамдардың балалармен қауіпті қарым-қатынасы).

2.2 Ата-аналардың рөлі

Ата-аналардың интернетте балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі рөлін айқындау. Балаларға интернетті дұрыс пайдалануды үйретудің, жеке ақпараттарын қорғаудың, күмәнді сайттарға кіруден аулақ болудың маңыздылығын түсіндіру.

3. Кибербуллинг және балаларға оның әсері

3.1 Кибербуллинг дегеніміз не?

Кибербуллинг – интернетте, әлеуметтік желілерде, чаттарда және ойын платформаларында қорлау, мазақ ету, жалған ақпарат тарату сияқты әрекеттер.

Кибербуллингтің баланың психологиялық денсаулығына кері әсері: өзін-өзі бағалаудың төмендеуі, стресс, депрессия, тіпті суицидтік ойлар.

3.2 Кибербуллингке қарсы қалай күресуге болады?

Балаларға кибербуллингке ұшыраған жағдайда оны жасырмай, ата-аналарына немесе мұғалімдерге хабарлау керектігін түсіндіру.

Әлеуметтік желілерде қудалау жағдайында жәбірлеушілерді бұғаттау және олардың әрекеттері туралы әкімшілікке немесе құқық қорғау органдарына хабарлау.

Балаларға қорғаныс шараларын үйрету: жеке ақпаратты құпия ұстау, бейтаныс адамдармен сөйлеспеу.

3.3 Ата-аналарға арналған кеңестер:

Балалардың онлайн әрекеттерін үнемі бақылау және қандай қосымшалар мен сайттарды пайдаланатынын қадағалау.

Кибербуллинг туралы ашық әңгімелесу, балаларға әрдайым қолдау көрсету.

4. Интернеттегі жеке ақпаратты қорғау

4.1 Жеке ақпаратты неге қорғау керек?

Балаларға интернетте жеке мәліметтерін (аты-жөні, мекен-жайы, мектептің атауы, телефон нөмірі және т.б.) жарияламау керектігін түсіндіру.

Интернет алаяқтар мен киберқылмыскерлер балалардың жеке ақпаратын пайдаланып, алаяқтық жасауға немесе оларға зиян келтіруге тырысатынын ескерту.

4.2 Қауіпсіздік шаралары:

Жеке профильдерді жабық ету: Әлеуметтік желілердегі аккаунттарды тек достар үшін ашық етуді үйрету.

Құпиясөздерді қорғау: Балаларға қиын құпиясөздер орнату және оларды ешкіммен бөліспеу.

Екі факторлы аутентификация: Аккаунттардың қауіпсіздігін арттыру үшін бұл әдісті қолдануды ата-аналарға ұсыну.

5. Интернетте уақытты бақылау

5.1 Балалардың интернеттегі уақыты

Балалардың интернетте өткізетін уақытын шектеу, артық қолданудың денсаулыққа (көздің шаршауы, ұйқының бұзылуы) және психологиялық жағдайға кері әсерін түсіндіру.

Бос уақытты тиімді пайдалану үшін интернеттегі білім беру, танымдық бағдарламалар мен ойындарға назар аудару.

5.2 Ата-аналарға кеңес:

Балалардың гаджеттерді қолдану уақытын реттеу үшін арнайы қолданбаларды пайдалану (мысалы, **Screen Time** немесе **Family Link**).

Гаджетсіз уақыт өткізу, балалармен бірге кітап оқу, спортпен айналысу сияқты оффлайн әрекеттерге ынталандыру.

6. Қауіпсіз контентті бақылау

6.1 Контент фильтрлері мен бақылау құралдары

Интернетте балаларға тек қауіпсіз контентті ұсыну үшін арнайы фильтрлерді орнату.

Балалардың қолданатын қосымшаларын, сайттарын тексеріп, қауіпсіздік рейтингтерін қадағалау.

6.2 Ата-аналарға арналған бақылау құралдары:

Бақылау бағдарламалары: Ата-аналарға балалардың интернет белсенділігін қадағалауға көмектесетін бағдарламаларды қолдану (мысалы, **Kaspersky Safe Kids**, **Qustodio** және т.б.).

Балабақша пен үй арасындағы интернет қауіпсіздігі бойынша тұрақты байланыс орнату.

7. Бейтаныс адамдармен онлайн қарым-қатынас

7.1 Бейтаныс адамдардың қаупі

Интернетте бейтаныс адамдармен байланысудың қауіптілігі туралы ескерту: киберпедофилия, интернет-алаяқтық.

Балаларға тек сенімді достарымен және отбасымен ғана байланыста болу керектігін үйрету.

7.2 Онлайн қарым-қатынастың қауіпсіздік ережелері:

Бейтаныс адамнан келетін хаттарды ашпау, күмәнді сілтемелерге баспау.

Ересектерге белгісіз хаттар мен хабарламалар туралы дереу хабарлау.

Әлеуметтік желілерде тек таныс адамдарды қосу және жеке кездесулер туралы ұсыныстардан аулақ болу.

Жиналыс соңында меңгеруші м.а Қадекова дайындаған

Ата-аналарға арналған арнайы кеңестер

8.1 Балалармен ашық әңгімелесу

Балаларға интернеттің қауіптері туралы ашық түрде әңгімелесу, олардың сезімдері мен сұрақтарына түсіністікпен қарау.

Әрқашан қолдау көрсету және балаларды кез-келген жағдайды бөлісуге шақыру.

8.2 Баланың сенімін қалыптастыру

Балаларға сенімділікті арттырып, интернетте кездескен қиындықтар туралы бөлісуге мүмкіндік беру. Олардың интернеттегі әрекеттеріне тым қатаң бақылау орнатудан гөрі, сенімді қарым-қатынас орнату маңызды.

9. Сұрақ-жауап бөлімі

Ата-аналар өз сұрақтарын қойып, балалардың интернет қауіпсіздігі туралы кеңестер алады.

Ата-аналар өз тәжірибелерімен бөлісіп, интернеттегі қауіпсіздік шаралары туралы ұсыныстарды талқылайды.

10. Қорытынды

Жиналыстың қорытындысы: интернеттің пайдасы мен қауіптерін теңестіру үшін ата-аналар мен балалардың бірлесіп жұмыс істеуі маңызды.

Әрбір ата-анаға балалардың интернетті қауіпсіз пайдалануына қатысты ұсыныстар мен арнайы нұсқаулықтар беріледі.

Бұл жоспар ата-аналарға балаларды интернет қауіптерінен қорғауға қажетті барлық ақпарат пен құралдарды ұсынып, балаларының интернет белсенділігін қауіпсіз түрде бақылауға мүмкіндік береді.